

B9-0339/2023

10.7.2023

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

neuvoston ja komission julkilausumien johdosta

työjärjestyksen 132 artiklan 2 kohdan mukaisesti

EU:n etsintä- ja pelastuspalvelutoiminnan tarpeesta Välimerellä
(2023/2787(RSP))

Jaak Madison, Jean-Paul Garraud, Nicolaus Fest, Tom Vandendriessche,
ID-ryhmän puolesta
Balázs Hidvéghi

B9-0339/2023

**Euroopan parlamentin päätöslauselma EU:n etsintä- ja pelastuspalvelutoiminnan tarpeesta Välimerellä
(2023/2787(RSP))**

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon vuonna 1948 annetun ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen,
- ottaa huomioon vuonna 1966 tehdyn kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen,
- ottaa huomioon vuonna 1966 tehdyn taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen,
- ottaa huomioon vuonna 1951 tehdyn pakolaisten oikeusasemaa koskevan yleissopimuksen,
- ottaa huomioon vuonna 1982 tehdyn YK:n merioikeusyleissopimuksen,
- ottaa huomioon kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaisen YK:n yleissopimuksen lisäpöytäkirjan ihmiskaupan, erityisesti nais- ja lapsikaupan ehkäisemisestä, torjumisesta ja rankaisemisesta (Palermon yleissopimuksen lisäpöytäkirja),
- ottaa huomioon komission 23. syyskuuta 2020 esittämän uuden muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen,
- ottaa huomioon 23. syyskuuta 2020 annetun komission ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kolmansien maiden kansalaisia ulkorajoilla koskevan seulonnan käyttönotosta ja asetusten (EY) N:o 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240 ja (EU) 2019/817 muuttamisesta (COM(2020)0612),
- ottaa huomioon 23. syyskuuta 2020 annetun komission ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinnasta sekä neuvoston direktiivin 2003/109/EY ja ehdotetun asetuksen (EU) XXX/XXX [turvapaikka- ja maahanmuuttorahasto] muuttamisesta (COM(2020)0610),
- ottaa huomioon 23. syyskuuta 2020 annetun komission ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi toiminnasta muuttoliikkeeseen ja turvapaikanhakuun liittyvissä kriisi- ja force majeure -tilanteissa (COM(2020)0613),
- ottaa huomioon 27. huhtikuuta 2022 annetun komission ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten asemasta (COM(2022)0650),
- ottaa huomioon Euroopan unionin jäsenvaltioiden operatiivisesta ulkorajayhteistyöstä huolehtivan viraston koordinoiman operatiivisen yhteistyön puitteissa suoritettavaa ulkoisten merirajojen valvontaa koskevista säännöistä 15. toukokuuta 2014 annetun

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 656/2014¹,

- ottaa huomioon vuonna 2018 hyväksytyyn turvallista, hallittua ja laillista muuttoliikettä koskevan Global Compact -aloitteen,
 - ottaa huomioon vuonna 2018 hyväksytyyn pakolaisia koskevan Global Compact -aloitteen,
 - ottaa huomioon 7. maaliskuuta 2016 annetun EU:n ja Turkin julkilausuman,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 132 artiklan 2 kohdan,
 - ottaa huomioon perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunnan päätöslauselmaesityksen,
- A. ottaa huomioon, että jäsenvaltioihin on kohdistunut vuosien ajan ennennäkemätön muuttopaine; ottaa huomioon, että muuttoliike on maailmanlaajuinen ilmiö, jota voimistaa vetotekijöitä muuttajille luova politiikka; ottaa huomioon, että Eurooppa on houkutteleva kohde muuttajille poliittisen, taloudellisen ja sosiaalisen vakautensa ja ihmisoikeusnormiensä vuoksi;
- B. ottaa huomioon, että komissio esitti uuden muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksensa syyskuussa 2020; ottaa huomioon, että parlamentti on äskettäin vahvistanut kantansa tiettyihin lainsäädäntömenettelyihin, jotka ovat osa sopimusta;
- C. ottaa huomioon, että useat hallitukset hyväksyivät muuttoliikettä ja pakolaisia koskevat Global Compact -aloitteet vuonna 2018 kuulematta kansalaisiaan ja ilman minkäänlaista demokraattista vastuuvollisuutta;
- D. ottaa huomioon, että rajojen valvonta ja kyky päättää siitä, kenen sallitaan saapua valtioon ja oleskella siellä, ovat alueellisen koskemattomuuden olennaisia osatekijöitä;
- E. katsoo, että Euroopan väestön ikääntymistä koskevaa väitettä ei pidä käyttää valheellisena perusteena laajamittaisen muuttoliikkeen lisäämiselle; ottaa huomioon, että hallitsematon laajamittainen muuttoliike on uhka Euroopan rauhalle ja turvallisuudelle ja Euroopan valtioiden välisille suhteille; ottaa huomioon, että hallitsematon laajamittainen muuttoliike on uhka eurooppalaisille arvoille, perinnölle, kulttuurille ja jopa eurooppalaisten koko olemassaololle;
- F. ottaa huomioon, että yhä useammat jäsenvaltiot ovat ottaneet käyttöön politiikkatoimia yksityisten toimijoiden toteuttamien etsintä- ja pelastuspalvelutoimien sääntelemiseksi;
1. pitää erittäin valitettavana ihmishenkien menetystä Välimerellä; korostaa, että nämä kuolemat olisi voitu estää, jos EU olisi omaksunut tehokkaan nollatoleranssiin perustuvan maahanmuuttopolitiikan, joka ei luo vetotekijöitä, jotka saavat muuttajat vaarantamaan henkensä merikelvottomilla aluksilla; korostaa, että suurin tragedia on se, että ihmiset nousevat turhilla toiveilla varustettuina merikelvottomiin aluksiin päästäkseen EU:hun taloudellisista syistä; huomauttaa, että meritse EU:hun pyrkivien

¹ EUVL L 189, 27.6.2014, s. 93.

muuttajien joukossa on Pakistanin, Egyptin ja Bangladeshin kaltaisten maiden kansalaisia, ja toteaa, että näitä kaikkia pidetään turvallisina maina, joiden kansalaisille ei myönnetä turvapaikkaa;

2. ilmaisee vilpittömän arvostuksensa Välimeren muuttoliikekriisin eturintamassa oleville jäsenvaltioille, kuten Italialle, Espanjalle ja Kreikalle, sekä niiden rannikkovartiostoille; korostaa, että ainoa tapa tukea tehokkaasti näitä jäsenvaltioita on omaksua tiukka muuttoliikepolitiikka, jolla lopetetaan laittoman maahanmuuton yritykset, ja pidättäytyä luomasta vetotekijöitä laittomille muuttajille; varoittaa, että EU:n etsintä- ja pelastuspalveluvalmiuksien lisääminen loisi lisää vetotekijöitä, jotka kannustaisivat muuttajia vaarantamaan henkensä matkustaakseen Eurooppaan;
3. korostaa, että yksityisten toimijoiden ja kansalaisjärjestöjen liikennöimät alukset toimivat laittomien maahanmuuttajien salakuljetuspalveluna ja usein helpottavat ihmiskauppaa; korostaa lisäksi, että kansalaisjärjestöt eivät voi ottaa hoitaakseen hallitusten roolia etsintä- ja pelastuspalvelutoimissa; vaatii, että laittomista etsintä- ja pelastuspalvelutoimista olisi määrättävä seuraamuksia kansallisen rikosoikeuden mukaisesti, koska ne heikentävät osaltaan meriturvallisuutta; muistuttaa, että kansalaisjärjestöjen alukset, jotka ovat pelastaneet ihmisiä, ovat kansainvälisen oikeuden nojalla velvollisia viemään ihmiset ensimmäiseen ja lähimpään turvalliseen satamaan;
4. on huolissaan esitetyistä tiedoista, joiden mukaan kansalaisjärjestöt kannustavat maahanmuuttajia hävittämään matkustus- ja henkilöasiakirjansa ja neuvovat heitä siinä, mitä sanoa, jotta heidän turvapaikkahakemuksensa hyväksyttäisiin; muistuttaa, että Euroopan raja- ja merivartiostoviraston (Frontex) lähteet ovat vahvistaneet, että tietyt kansalaisjärjestöt tekevät säännöllisesti yhteistyötä salakuljettajien kanssa;
5. muistuttaa, että jäsenvaltioilla on suvereeni oikeus valvoa rajojaan ja määrittää, kenellä on oikeus saapua alueelleen ja oleskella siellä; korostaa, että maahanmuuttajien oikeudet olisi aina suhteutettava jäsenvaltioiden kansalaisten oikeuksiin;
6. kehottaa komissiota ja muita EU:n toimielimiä lakkaamaan kaventamasta jäsenvaltioiden suvereenia oikeutta päättää omasta maahanmuuttopolitiikastaan ja omista tilapäisistä oleskelua koskevista järjestelmistään ja valvoa niitä; korostaa, että ”lailliset väylät” ja ”liikkuvuutta” koskevat järjestelmät, joiden perusteella kolmansien maiden kansalaiset voivat tulla jäsenvaltioihin, eivät edistä laittoman maahanmuuton pysäyttämistä; huomauttaa, että viimeksi kuluneen vuosikymmenen aikana, jolloin kolmansien maiden kansalaisia on tullut maahan suuria määriä, EU ei ole onnistunut houkuttelemaan kansainvälisiä osaajia tai toivottua työperäistä maahanmuuttoa; korostaa, että suurin osa Euroopan rannikoille saapuneista on ollut taloudellisista syistä muuttavia;
7. pitää valitettavana virheellisten väitteiden levittämistä, esimerkiksi ajatusta, että EU:ssa on ikääntyvä väestö, jota on tarpeen nuorentaa laajamittaisella muuttoliikkeellä; korostaa, että jäsenvaltiot voivat puuttua väestön ikääntymistä koskevaan kysymykseen perheitä suosivalla politiikalla sen sijaan, että ne luovat muuttoliikkeelle uusia laillisia väyliä; vaatii, että EU:n lainsäädännössä käytetään täsmällistä oikeudellista terminologiaa, kuten ”laiton muuttoliike”, sen sijaan, että käytettäisiin epämääräisiä

termejä, kuten ”sääntöjenvastainen maahantulo”; toistaa, että uusien ”laillisten” muuttoväylien luominen ei helpota muuttoliikekriisiä vaan ainoastaan laillistaa toimet, jotka tällä hetkellä ovat laittomia;

8. korostaa, että hallitsematon muuttoliike aiheuttaa vakavia paineita julkisille varoille ja että vankeja koskevat luvut osoittavat, että laittomat maahanmuuttajat ovat vastuussa suhteettoman suuresta osasta rikoksia jäsenvaltioissa;
9. muistuttaa komissiota ja jäsenvaltioita siitä, että on olemassa selkeät säännöt sille, miten taloudellisista syistä muuttavat erotetaan pakolaisista tai turvapaikanhakijoista; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita pidättäytymään antamasta harhaanjohtavia julkisia lausuntoja, jotka voisivat hämärtää maahanmuuttaja- ja pakolaisryhmien välistä oikeudellista rajaa; korostaa siksi, että termiä ”pakolainen” on tärkeää tulkita suppeasti, kuten alun perin suunniteltiin; kehottaa lisäksi jäsenvaltioita pidättäytymään laajentamasta pakolaisten määritelmää niin kutsuttuihin ilmastopakolaisiin;
10. vaatii pakolaisten alueellista sijoittamista koskevaa politiikkaa, joka mahdollistaisi pakolaisten paluun kotiin ja jälleenrakentamisen heidän alkuperämaansa tilanteen parannuttua; vaatii, että oikeutta tehdä turvapaikkahakemus ei saisi käyttää vapaalippuna EU:hun saapumista varten; kehottaa siksi soveltamaan toimintamallia, jossa turvapaikkahakemukset jätetään alkuperämaassa tai alkuperämaan lähellä sijaitsevassa kolmannessa maassa;
11. ehdottaa, että kehitysavun kolmansille maille myöntämisen ehdoksi asetetaan muuttoliikettä ja turvallisuutta koskeva yhteistyö EU:n kanssa; katsoo, että viisumipolitiikka on tärkeä väline, jolla kannustetaan muuttoliike- ja turvallisuuspolitiikkaan liittyvään yhteistyöhön muun muassa hyväksymällä tiukempi viisumipolitiikka niille kolmansille maille, jotka eivät tee riittävää yhteistyötä takaisinoton ja rajavalvonnan aloilla;
12. katsoo, että edellisen kriisin aikana vuonna 2015 EU saattoi itsensä tervetulo-politiikan myötä alttiiksi sille, että muuttoliikettä käytetään aseena; tuomitsee jyrkästi ulkomaisten toimijoiden ja hallitusten harjoittaman muuttoliikkeen käyttämisen aseena;
13. kehottaa komissiota tarkistamaan kantaansa, jonka mukaan EU:n rahoitusta ei pitäisi käyttää fyysisten esteiden rakentamiseen EU:n ulkorajoilla laittomien maahanmuuttajien maahanpääsyn estämiseksi; korostaa, että muuttajien palauttaminen turvallisiin kolmansiin maihin on olennaista Euroopan ulkorajojen suojelemiseksi ja tasapainoisen turvapaikkapolitiikan saavuttamiseksi; toistaa, että henkilöille, jotka matkustavat useiden turvallisten maiden kautta ennen turvapaikkahakemuksen jättämistä EU:ssa, ei pitäisi myöntää pakolaisasemaa;
14. korostaa, että toisin kuin maarajoilla, joilla fyysisiä rakenteita olisi rahoitettava ja rakennettava, osassa Välimerellä toteutettavista ponnisteluista olisi keskitettävä siihen, että hyödynnetään täysimääräisesti miehittämättömien ilma-alusten tai satelliittitietojen kapasiteettia salakuljettajien alusten havaitsemiseksi;
15. varoittaa, että massiiviset muuttovirrat islamilaisista maista ovat merkittävä haaste turvallisuuden, yhteiskunnan ja kulttuurin kannalta; ja palauttaa mieliin, että useissa terroritekoja Euroopassa koskeneissa rikostutkinnoissa todettiin, että terroristit

onnistuivat matkustamaan Eurooppaan muka pakolaisiksi; muistuttaa, että vuoden 2015 muuttoliikekriisin aikana useat Islamilaisen valtion jäsenet, jotka suunnittelivat myöhemmin Pariisiin iskuja, käyttivät muuttovirtoja matkustaakseen huomaamatta Eurooppaan;

16. katsoo, että ainoa ratkaisu mahdolliseen muuttoliikekriisiin on se, että EU pysäyttää kaiken laittoman muuttoliikkeen; korostaa, että uusien väylien luominen laillista maahanmuuttoa varten ei ole looginen ratkaisu, jos halutaan rajoittaa Eurooppaan suuntautuvaa muuttoliikettä, vaan se antaisi pikemminkin ihmisille lisäpontta lähteä vaaralliselle matkalle Eurooppaan; toistaa, että Eurooppa ei kykene asuttamaan kaikkia parempaa tulevaisuutta etsiviä ihmisiä, jotka saapuvat kaikkialta maailmasta;
17. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille.